

dagsmand vil gjøre, bedre ville passe end her — eller, hvis **Udbringingsforlaget** ikke antages, vil § 1 specielt komme til **Forhandling**, og da vil der under denne **Forhandling** ogsaa være Leilighed for den ærede **Rigsdagsmand** til at fremkomme med de **Bemærkninger**, hvortil han finder sig foranlediget.

C. A. Hansen: Ja, saa skal jeg vente til den Tid med at fremsætte mine **Bemærkninger**.

N. Sørensen: Efter den **Stilling**, Sagen nu har faaet, skal jeg fatte mig meget fort. Nu er det mig aabenbart, at alt det **Arbejde**, **Folkethinget** har havt med disse to **Lovforslag**, er aldeles spildt (Nei!); og det er mig ligeledes aabenbart, at den nedsatte **Comitee** for disse **Hoveriasløsnings-Lovforslag** blev saalænge med **Comitee-Betænkningen**, at **Forsamlingen** her ikke fik Tid til tilbørligt at forandre denne **Sag** — det er Noget, som jeg allerede har følt hos mig selv og fundet beslageligt, at vi nu, deels efterat **Comiteens** **Medlemmer**, deels andre **Medlemmer** have stillet **Udbringingsforlag**, som ogsaa tildeels ere antagne, nu skulle gaae reent tilbage fra dem og antage **Lovudkastet** i den Tilstand, hvori det er kommet fra **Landsthinget**. Heri finder jeg at ligge en aldeles **uparlamentarisk Holdning**, ikke med **Hensyn** til **Takt** eller **Form**, men med **Hensyn** til **Sagens** **Realitet**, i **And** og **Sandhed**. For min **Part** kan jeg derfor ikke deeltage deri, men maa ligefrem erklære, at jeg vil stemme imod at vedtage disse **Lovudkast** aldeles uforandrede.

Hvad nu **Sagens** **Realitet** angaaer, da veed enhver, som kender de gamle **Hovericommissioners** **Bestemmelser**, at der var en **Hovedbetingelse**, hvorefter **Hovet** i gamle **Dage** blev bestemt — denne **Hovedbetingelse** findes i **Bestemmelsen** for **Commissionerne** fra 1787 — denne **Hovedbetingelse** var den, at **Commissionen** skulde tage **Hensyn** til, hvorvidt de **Hoverigjørende** kunde faae **Tid** til at forrette deres eget **Arbejde** foruden det **Hovet**, der bestemtes, og kun med **Hensyn** dertil bestemtes, hvormeget **Hovet** der skulde ydes til den **Hoveriberettigede**; disse **Bestemmelser** havde til Hensigt at tage tilbørligt i **Betragtning**

de **Hoverigjørendes** **Larv** med **Hensyn** til **Bestemmelsen** af **Størrelsen** af **Hovet**, — men i begge nærværende **Lovudkast** findes ikke et eneste Ord om, at der skal i nogen **Maade** tages **Hensyn** til de **Hoverigjørendes** **Larv** og **Trang**, eller hvorved den **Commission**, som oprettes, skal i mindste **Grad** føle sig **lovbunden** til at tage i nogen **Betragtning** de **Hoverigjørendes** **Wilskaar** og **Omstændigheder**, men ene og alene at tage **Hensyn** til den **Godtgjørelse**, den **Erstatning**, som **Arbejdets** **Udførelse** paa en anden **Maade** kan medtage for den **Hoveriberettigede**. — Jeg siger, at, dersom **Arbejdet** skal beregnes efter den **Priis**, som det virkelig efter **Lovforlaget** kan beregnes til, vil det blive aldeles umuligt for de **Hoverigjørende** noget **Sted** at faae **Hovet** afløst. Det er ikke mig bekendt, at man et eneste **Sted**, hvor man er gaaet frem efter en saa streng **Beregning**, har kunnet faae det afløst, thi det har der været umuligt for de **Hoverigjørende** at udrede **Godtgjørelsen**. Altsaa den **Commission**, som følger disse **Lovudkast** eller som skal holde sig **Lovudkastene** efterrettelig, vil bevirke, at **Folk** øieblikkeligt finde, at de ikke kunne gaae ind paa **Sagen**, og, blive de alligevel domte dertil, maae de snart derefter gaae fra **Stæderne**. Dette er nu min **Overbetvælsning**, og efter den kan jeg ikke andet end paa det **Bestemteste** stemme imod at vedtage disse to **Lovudkast**. Jeg maa føle til, at jeg heller ikke finder, at denne **Sag** har nogen saa **paatransgende** **Nødvendighed**, at man ikke skulde kunne vente med at vedtage den, idet **Forholdene**, som de ere, dog have bestaaet de fleste **Steder** saa taaleligt i den **Tid**, vi have havt — og utaaleligt bestaae de for **Tiden** just ikke — paa ret mange **Steder** — saa at vi, efter min **Overbetvælsning**, ikke ville kunne gjøre andet end begaae en væsentlig **Feil** ved nu at antage **Forlaget**, saaledes som det er kommet fra **Landsthinget**, hvorfor jeg maa stemme for at opsætte dets videre **Behandling** til næste **Samling**.

Ordføreren: Jeg skal ikke opholde **Forhandlingerne** lange med et **Gjensvar** til den ærede **Rigsdagsmand**, som sidst satte sig; jeg troer, det er at misfjendte **Forholdene** og **Sa-**